

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemán veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemán veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in veljá tristočna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 28.

V Ljubljani, v četrtek 5. februvarja 1885.

Letnik XIII.

Nemški Schulverein pa kranjska hranilnica, ali občni zbor nemškega Schulvereina in njegovi najnovejši nameni.

(Podučno berilo za višjo deželno in šolsko oblast.)
(Konec.)

Že unidan, ko smo pisali o vstanovi dijaškega društva „Carniola“ v Ljubljani omenjali smo žalostne prikazni, da med ščovalci zoper narod slovenski v prvi vrsti nahajamo nekatere c. k. profesorje tukajšnjih srednjih šol. Mislili smo, da bo naš deželni šolski svet v tej zadevi vendar-le kaj storil in c. k. profesorjem zatrobil, da se tako hujskanje s službo odgojiteljev slovenske mladeži ne strinja. Namesto tega našli smo v „Wochenblattu“ v št. 233 z dne 24. januarja t. l. basen „Die Nachteule und der Sonnengott“ s podpisom „Aesopus redivivus“, kateri je na prvi pogled spoznat, da jo je sestavil pesnik, ki je zložil tudi himno na dijaško društvo „Carniola“, in kateri hoče s to novo psovko menda pokazati, da sme čez narod slovenski slobodno zabavljati, komur koli se to zljubi. Tudi pri občnem zboru nemškega „Schulvereina“ ni smelo biti brez c. k. profesorjev, katerih eden je popisoval zaničevanje in zatiranje, ki ga imajo nemški gimnazijalci že v spodnjih razredih prenašati od svojih zdvijanih in nahujskanih slovenskih sošolcev, in katerim se bode le s tem v okom prišlo, da se v Ljubljani napravi nova nemška gimnazija. To od c. k. profesorja v javni seji izročeno obdolženje nam ne gre prav v glavo. Gosp. profesor pravi, da slovenski učenci v spodnjih razredih psujejo in preganjajo svoje nemške sošolce. Vemo pa, da obstojé na spodnji gimnaziji za slovenske učence paralelni razredi, in da imajo nemški učenci svoj poseben razred. Kako bi bilo toraj mogoče, da bi slovenski učenci zatirali in psovali nemške sošolce, katerih nimajo? Tudi to, kar ta profesor pripoveduje o surovosti in zdvijanosti slovenskih učencev, se nam nekako čudno dozdeva. Večkrat smo iz merodajnih ust čuli, da so slovenski učenci v paralelnih razredih veliko mir-

nejši, pohlevnejši in pridnejši, kakor pa učenci nemškega razreda, kateri so kot otroci premožnejših rodov kruha siti, in ritajo ter razgrajajo kolikor morejo. Ako je toraj nemškim učencem od sošolcev prenašati veliko britkega in hudega, se to nikakor ne more očitati slovenskim učencem. Ako se pa res tudi slovenski učenci tako surovo in divje obnašajo, kakor je omenjeni g. profesor popisoval v nemškem „Schulvereinu“, jih nikakor nočemo zagovarjati, ampak moramo marveč od gimnazijskega vodstva zahtevati, da naj strogo kaznuje take divjake, kateri le nečast delajo narodu slovenskemu in ne dajo nikakoršnega upanja, da bi mu kedaj koristili. Ravno tako očitno, kakor je omenjeni profesor slovenske učence obdolžil divjosti in surovosti, toraj tirjamo od c. k. gimnazijskega vodstva, in ko bi ono ne hotelo, od c. k. deželnega šolskega sveta, da naj strogo preiskuje, je li res, kar je nek profesor pri občnem zboru očital slovenskim gimnazijalnim učencem. In ko bi to res bilo, potem naj se dotični najostrejše, kar je mogoče, brez vsakterega ozira drugim v zgled in svarilo kaznujejo in brez usmiljenja z gimnazije zapodé. Ako je pa g. profesor slovenske učence le neopravičeno sumničil ali obrekoval, potem zahtevamo, da se njemu in drugim enakim možem enkrat za vselej pokaže, da mora že skoraj konec biti vednega ščovanja in hujskanja zoper narod slovenski, ki ga pri vsaki priliki tako nepotrebno napravljajo.

To očitno zahtevo smo dolžni narodu slovenskemu, ki svoje sreče in svojega napredka nikakor neče iskati v surovosti in zdvijanosti, dolžni staršem, ki svoje otroke pošiljajo v šolo, da bi se tam izobražili in lepo odgojili, ne pa osuroveli in zdvijali, dolžni pa tudi učencem slovenskim, da ne bodo morda po nedolžnim pred svetom sloveli za največje suroveže in divjake. Zato pričakujemo, da bode slavna šolska oblast izid te preiskave in svojo vsled tega potrebno vkrnitev ravno tako očitno razglasila, kakor je bila ta zahteva od nas očitno stavljena.

G. profesor meni, da bo treba zarad čedalje

veče surovosti slovenskih učencev napraviti nemško gimnazijo v Ljubljani; ako imajo v manjših českih mestih poleg nemških še česke gimnazije, misli g. profesor, zakaj bi se ne mogla v Ljubljani ohraniti nemška gimnazija, ki bi jako napredovala? Ali g. profesor mar ne vé, da je obstoječa gimnazija v Ljubljani nemška, in da so slovenske paralelke zakazane od ministerstva le za poskušnjo? Ali naj se toraj poleg že obstoječe napravi še ena nemška gimnazija? Ali bi ne bil g. profesor bolj pravo zadel, ko bi bil rekel, da naj se za slovenske učence naredi nova slovenska gimnazija? Toda on že vé, zakaj tega ne predlaga; on vidi, da sedanja gimnazija s svojimi slovenskimi paralelkami prav vgodno slovensko mladež odgojuje v nemškem duhu, zato naj ta nemška gimnazija ostane kakor je, naredi naj se pa še ena v strogo nemškem duhu, kakor ga razširja nemški „Schulverein“. Tolikanj modri g. profesor je samo to pozabil, da od njega omenjene gimnazije v manjših mestih silno hirajo in je ministerstvo že večkrat mislilo na to, da bi te gimnazije odpravilo, ker stroški za nje niso v nikakoršni primeri z njihovimi vspehi. V Ljubljani pa naj se napravi nova taka gimnazija, ko je bila vendar že višja realka naša v nevarnosti, da bi jo bili zarad premajhnega števila učencev odpravili, in še dozdej tej nevarnosti ni popolnoma odšla.

Še en dogodek pri občnem zboru nemškega „Schulvereina“ priča, da so ravno med nemškimi profesorji najhujši ščovalci zoper narod slovenski. Nek drugi profesor se je namreč britko pritoževal čez predstojništvo evangelijske šole, katero je učiteljsko službo podelilo odločnemu Slovincu. Načelnik evangelijske občine tej graji ni oporekal, in profesorja ni zavrnil, da njemu ni nič mar, komu da evangelijska občina oddaja svoje službe, ampak skesano je trkal na svoje prsi, da je evangelijska občina zares grešila, in da sedaj spozná svojo zмотo. Dotični učitelj se mora toraj na to pripraviti, da ga bodo, ker je slovensk narodnjak, o primerni priliki odslovili, ako se mu ne bo zdelo primernejše samemu zapustiti te službe. Odveč bi bilo še posebej omenjati, kak hrup bi bili zagnali nemško-liberalni listi, ko bi bil kje kak slovensk profesor kaj tacega govoril o katerem nemškem učitelju. In ravno tako

LISTEK.

Kaj človek skusi, ako peš na Dunaj gre.

(Dalje.)

Že nas je pozdravil Morfej; že si je naše telo po svojem vravnalo za silo pripravno ležiče; že smo sanjali sladko o lepem Dunaji, — kar se velike vrata odpró in hišni gospodar velikega psa spusti k nam v družbo. Ako bi bil ta velikanski pasji varuh imel namen, stražiti našo obleko, naš denar in nas, — bi bilo pač dobro; v tem slučaju bi bil pa gotovo tudi toliko človekoljubnosti do nas imel, da bi nas bil lepo čuval in pri miru pustil, ne pa nadlegoval, kar je res vso noč nam delal.

Ta sitnež si je kar pri nas izbral svojo posteljo; ja, še več! Vrh kupa — toraj nad nami si je on postljal: se je toraj pač čutil domačega in nas poznal za tujce. Toda, hvala Bogu! da smo bili pod streho in pri ljudeh; to malenkostno preziranje, ki je prišlo le od pasje duše, bi bili tudi še prav lahko in mirno potrpeali, ko bi nam bil ta

pasji čuvaj le mir dal. Čujte! Ker nas je njegov prihod zbudil in smo vsled tega nekoliko pokukali vsak iz svoje „povhoveke“, ter zaklicali: kdo? in kaj? — nam je kar osorno odgovoril ta pasji strah: „Rúum! Rúum!“ — Ždaj smo spoznali, kdo prav za prav je on in kaj hoče od nas. Toraj si zašepetamo, da: „tiho! pri miru!“ — Toda človek se še domá na dobri postelji obrača in obrača po noči sem ter tje; bomo toraj mi, utrujeni peš-potniki mirno ležali na tako bodeči postelji in sladko spali, ko bi nas bil kdo „ubil“? To je bilo nemogoče; in kadar je eden izmed nas hotel in poskusil nekoliko poravnati „svoje kosti“, je že ona pasja žival na vrhu slamnega kupa zarenčala svoj: „Rúum! Rúum!“ ter nam klicala tako nekako, kakor so véasih mati djali: „Otroci! tiho!“ — ali pa, kakor véasih c. k. žandarm ponočnjakom zaukaže k pokoji z besedo: „Fantje spat!“ — In tako je šlo dalje in dalje; toda — vse na svetu mine, in tudi ta pasja mogočnost je šla za drugimi v kraj minljivosti, ko v jutro zapustimo „ježevo“ posteljo, ter vnovič vberemo pot, pot proti Gradu.

Sicer že blizo pred nami razprostira se memški Gradec, a — vendar bo treba marsiktero stopinjo še storiti, prej ko bomo gledali ono starodavno in imenitno uro na „Graškem gradu“, katero nam je ondotni čuvaj pokazal in smo mu — vsak majhen „bakšiš“ stisnili v roke.

Toda, stoj! — „Tukaj si hočemo pri pravem studencu nekoliko svoja grla omiti in omeščati!“ — si mignemo, ko stopimo pred pivarno „Puntigamsko“. — „Tú ne bode brozge, tukaj bode prava in čista studenčnica!“ si že tolažimo vedno večo željo; akoravno je bilo še dobro zgodnjo jutro, bi bili vendar z veseljem pokusili vrček iz te slavnoznane pivovarne. Toda, kdor ima smólo, ima smólo; ako se ga enkrat smóla prime, potem ona „vse smóle“ kakor magnet k sebi vleče; pač smo si — pozneje rekli: „Gliha vkup štriba!“ — „Smóla k smóli!“ — Kamorkoli smo pogledali tú na Puntigamu, povsod je bilo še vse zaprto. — Stoli in mize na velikem vrtu pri pivovarni stali in ležali so pa sem ter tje, razmetani ko stavčevi stavek, ko je že natisnjen; — ni bilo čuti ne videti žive duše — pe-

nam ni treba praviti, kaj bi se zgodilo slovenskemu profesorju, ki bi se predznil v kakem nemškem mestu zoper nemško narodnost tako govoriti, in bi pri vsaki priliki hujskal in ščuval zoper nemške prebivalce, katerih kruh je, in med katerimi živi.

Mi smo s tem spisom spolnili svojo časnikarsko dolžnost, drugo prepuščamo dotičnim oblastim.

Državni zbor.

Z Dunaja, 4. februarja.

Kongrua.

V današnji seji bil je najprej v odsek za zavarovalnice izvoljen Coroninijev, baron Ciani, potem pa je govoril o kongruji levičarski poslanec Kraus, kaj je govoril, ne vem, ker se večini poslancev ni vredno zdelo ga poslušati, za njim pa je prav toplo za postavbo govoril predsednik dotičnega odseka in podpredsednik državnega zbora, grof Rihard Clam-Martinić. Poslanec danes še ni bilo dosti z zbornici, ali kolikor jih je bilo, poslušali so ga z nenavadno pazljivostjo. Ko to pišem, o polu dveh, še govori, zato bom mogel še le pozneje obširneje poročati o njegovem govoru.

Časnikarji.

Praden se podam k drugemu predmetu, naj omenjam, da so danes časnikarji zopet prišli v zbornico, dasiravno v nekoliko manjšem številu kakor sicer. Kakor poročajo liberalni listi, obljubilo je predsedništvo državnega zbora časnikarskim poročevalcem, da se hoče kolikor mogoče ozirati na njihove želje. Neko premembo pa je vendar-le zaukazalo na mostovžih, kjer so obesili veliko zeleno pregrinjalo, ki časnikarjem pristopne prostore loči od prostorov odmenjenih za državne poslance. Časnikarjem se je vsled tega zopet razvezal jezik, in danes poročajo — o zadnji seji državnega zbora, ki je bila že v petek 30. januarja!

Paragrafa 4 in 5 nove pristojbinske postave.

Z Dunaja, 4. februarja.

Najvažnejša paragrafa postave o nekterih novih določbah gledé kolekov in neposrednih pristojbin, ali tako imenovane pristojbinske novele, ki je ravno sedaj na dnevnem redu državnega zbora, sta §§ 4 in 5, ki vpravavata pristojbinske odstotke od zemljiš, kadar se izročajo novim posestnikom.

Dosedaj se je plačevalo od zemljiš, ki jih je kdo kupil ali po zamenji, ali proti kakemu drugemu odškodovanju pridobil, po $3\frac{1}{2}$ odstotka od zemljišne vrednosti; ako so se pa lastniki dotičnih zemljiš dostikrat menjavali, in so si lastniki hitro drug drugemu sledili, dovoljevala so se zdatna polajšanja, tako da se je plačevalo:

ako so se posestniki premenjali:

v 2 letih, samo $1\frac{0}{10}$,
" 4 " " $1\frac{1}{2}\frac{0}{10}$,
" 6 " " $2\frac{0}{10}$,
" 8 " " $2\frac{1}{2}\frac{0}{10}$.

v 10 letih, samo $3\frac{0}{10}$,
čez 10 let " $3\frac{1}{2}\frac{0}{10}$,
vselej s $25\frac{0}{10}$ priklado.

§ 4 nove pristojbinske postave določuje, da se imajo ta polajšanja odpraviti, in da se bo de sledje zmerom plačevalo po $3\frac{0}{10}$, naj pride zemljiše po enem ali pa še le po desetem letu drugemu posestniku v last.

Ako si ogledamo gori navedene številke, bi mislili, da bo de ta nova določba zdatno pomnožila pristojbinske odstotke, ker jih v štirih slučajih povikšuje, in le v enem slučaju znižuje, v tem namreč, ako je bilo prodano posestvo že čez 10 let v prodajalčevih rokah.

Toda zemljiša prehajajo navadno še le čez 10 let, in le izvanredno in redko kdaj prej, drugim posestnikom v last. Zadnje se navadno godi po večih mestih, kjer špekulantje pri vsaki priliki kupujejo in zopet prodajajo prostore in hiše, ter z njimi kupčujejo kakor s kakim drugim blagom. Po deželi se pa le redko kdaj primeri, da bi kako posestvo vsakih par let imelo družega lastnika.

Poročevalec pristojbinskega odseka dr. Tališ je preračunal, da se bo de pristojbina od 100 gld. vrednosti v vsem skupaj povikšala za kakih 60-7 krajcarjev. To velja pa le v splošnje; ker posebej bo ta prememba v nekterih deželah napravila veliko povikšanje dosedanjih pristojbin, v nekterih nekoliko manjše, v nekterih pa bodo te pristojbine vsled te premembe še manjši, kakor so bile dosedaj.

Med temi poslednjimi deželah bo, kakor je razvidno iz statističnih zapisnikov, tudi dežela Kranjska.

Tukaj Vam podam zapisnik vseh zemljiš na Kranjskem, ki so po izkazu c. kr. finančnega ministerstva št. 39.842 iz leta 1884 v letu 1882 vsled prodaje ali zamenjave, ali proti drugačni odškodnini drugim posestnikom prišla v last, in ki nam ob enem kaže, kako se lastnina posestev na Kranjskem spreminja.

Število prodanih ali zamenjanih zemljiš	V kolikem času je prošlo na družega gospodarja?	Koliko so je plačalo pristojbine brez 25 odstotkov priklade?	Koliko je bilo zemljiše vredno?	Koliko je znašala plačana pristojbina s 25 odstotki priklade?
			gold.	gold.
791	v 2 letih	$1\frac{0}{10}$	424.000	5.300
562	" 4 "	$1\frac{1}{2}\frac{0}{10}$	292.460	5.484
469	" 6 "	$2\frac{0}{10}$	212.540	5.314
473	" 8 "	$2\frac{1}{2}\frac{0}{10}$	274.440	8.576
364	" 10 "	$3\frac{0}{10}$	176.780	6.629
5830	čez 10 let	$3\frac{1}{2}\frac{0}{10}$	2.668.500	116.746
8489	—	—	4.048.720	148.049

Med 8489 spremembami lastnikov je bilo toraj pri nas na Kranjskem 6194 takih slučajev, pri katerih so posestva še le čez 8 let prišla v druge roke. Med njimi jih je zopet 364, ki so morali že dosedaj plačevati po $3\frac{0}{10}$, in pri katerih ne bo imel § 4 nove postave nobenega povikšanja. Na drugi strani jih je pa 5830, ki so morali dosedaj plačevati po $3\frac{1}{2}\frac{0}{10}$, in pri katerih se bo po novi postavi pristojbina za $\frac{1}{2}\frac{0}{10}$ znižala. V ostalih 2295 slučajih, to je pri preuredbah od 2. do 8. leta, se bo de pristojbina več ali manj povikšala.

Opomniti pa moram, da gori omenjene 8489 premembe obsegajo tudi vse slučaje, pri katerih so starši svoja posestva proti odškodovanju izročili

svojim otrokom ali bližnjim sorodnikom. Po § 5 nove pristojbinske postave se pa pri teh premembah dovoljujejo jako velika polajšanja, zlasti ako taka zemljiša niso vredna 1000 gld., ali ne presegajo vrednosti 5000 gld. Dozdaj je bilo treba tudi pri takih izročitvah, ako je imel prejšnji posestnik zemljiše čez 10 let v svoji lasti, plačevati po $3\frac{1}{2}\frac{0}{10}$, odslej se bo de plačevalo samo po $1\frac{1}{2}\frac{0}{10}$, in ako zemljiše ni vredno 1000 gld., plačevalo se bo de celó le po $\frac{3}{4}\frac{0}{10}$, to je, po 75 kr. od 100 gld. vrednosti.

Žalibog, da tukaj nisem mogel zvedeti, koliko je med omenjenimi 8489 takih posestev, ki so jih starši proti odškodovanju izročili otrokom ali bližnjim sorodnikom, in koliko je med poslednjimi zopet takih, ki niso imele vrednosti 1000 gld. Ko bi bil mogel to zvedeti, preračunal bi bil prav natančno, koliko pristojbine bi bili morali posestniki kranjski po novi postavi plačati l. 1882.

Naj mi bo toraj dovoljeno ta račun sestaviti vsaj primeroma na podlagi enakih skušenj v drugih letih.

V I. izkazu, pridejanem odsekovemu poročilu o novi pristojbinski postavi, nahajamo premembe, ki so se leta 1878 godile po raznih deželah in med njimi tudi spremembe posestnikov na Kranjskem.

Po tem izkazu prišlo je pri nas omenjenega leta drugim lastnikom v roke:

1. Vsled prostovoljnih ali eksekutivnih prodaj bilo je prodanih posestev vrednih 2.545.126 gld.
2. Vsled izročilnih pogodb izmed posestev, ki so bila vredna več ko po 1000 gld., vsega skupaj zemljiš vrednih 802.616 gld.
3. Vsled izročilnih pogodb od posestev pod 1000 gld. vrednih, vsega skupaj za 288.642 gld.

Vsega skupaj je bilo toraj prodanih ali drugim v last izročeni posestev v vrednosti 3.636.384 gld.

Za nas so merodajni slučaji, omenjeni zgoraj pod št. 2 in 3, ki zadevajo zemljiša vredna 1.091.258 gld., in znašajo $30\frac{0}{10}$ cele vrednosti vseh posestev, ki so l. 1878 prišla drugim gospodarjem v roke, izvzemši posestva, ki so vsled smrti prišla drugim v last, in ki ne spadajo sem.

Primerno bi smeli sklepati, da je bilo tudi med premembami l. 1882 okoli $30\frac{0}{10}$ takih posestev, ki so vsled izročilnih pogodb dobila druge gospodarje. Da bo pa moj račun še bolj gotov, jih nočem računati $30\frac{0}{10}$, ampak samo $20\frac{0}{10}$. Po tem takem bi bilo prišlo vsled izročilnih pogodb drugim posestnikom vlast zemljiš vrednih gld. $4.048.720 \times 20 = 809.744$ gold. Da se nam ne bo očitalo, da vse lepše kažemo kakoršna pa je, vzemimo, da je bila med temi posestvi le polovica takih, ki so jih stariši proti odškodovanju izročili otrokom ali bližnjim sorodvincem, in od katerih bo po § 5 nove postave plačevati zdatno znižana pristojbina, od cele druge polovice pa bi se bila morala plačati neprikrajšana $3\frac{0}{10}$ pristojbina. Ako, po skušnji l. 1878 sklepamo, da je bilo v prvi polovici v vrednosti 404.872 gold. $20\frac{0}{10}$ zemljiš manj vrednih kakor 1000 gold., od katerih se bo po novi postavi plačevalo le $\frac{3}{4}\frac{0}{10}$ ali 75 kr. od 100 gold., in da se je od vseh drugih po-

strežnice. A pač! Pri pivovarni najdemo delavce in ti so nam razjasnili, da so tukaj imeli sinoči veselico, ki je komaj ravno dobro minula; — eden teh nas slednjič prav lepo vtolaži in razveseli, da, ako hočemo piti pivo, naj le zbudimo katero natakario, ki so se vse ravno k počitku vlegle.

„Lepa reč!“ — si prigovarjamo; „že tako ta šmentana smôla kakor škrat za nami lazi in se je ne odkrižamo, in, — ako potrkamo, naj se pa še kaka drugačna smôla pritise, hujša in tečnejša od prve“ — ter, hajd! — dalje; — „saj ga bomo v Gradcu že kje dobili, pravega Puntigamca; vsaj na tabli, ako že tudi v resnici ne!“

In dalje stopaje smo pač mnogokrati godrnjali nad smôlo in klicali:

„O Puntigam! O Puntigam!“

Še krajcarja — za te ne dam!“

In zopet:

„O Puntigam! O Puntigam!“

Škoda! — da z očesom te poznam!“

In zopet:

„O Puntigam! O Puntigam!“

Ti pivo svojo — pij le sam!“

In tako modrovanje in godrnjanje nam je bilo bolj in bolj pospeševalo naše korake, da smo ko

vojaki „z bando“ kaj lepo po sekiricah stopali, — in tudi v resnici hitreje pristopali v Gradec. Ob 8. uri zjutraj sem že v kavarni za mizo — spraznil kavino škedelco.

Za silo že okrepani, v gotovem prepričanji, da nam bode naš „cesar“ že še kaj boljšega privoščil „čez dan“ v Gradcu, napravimo se na pot, ogledat si kaj lepo mesto. Ker ni namen mojim vrsticam, kakor sem že v začetku omenil, opisovati, kaj smo na svojem peš-potovanji na Dunaj videli, ampak le to, kar smo skusili, se toraj smem po vsi pravici ogniti takemu opisovanju; le eno reč naj omenim, katero sem videl in sicer oni most na verigah čez Muro. Zadovoljno sem ogledoval zdaj prvič tako lepo delo; toda rekel sem tovarišema „Dunajčanoma“: „Veste kaj! Tukaj v Gradcu pa le mirni bodimo; kajti, ako nas v take verige vklenejo, ko bi nas roka policajeva v kakšni nepostavnosti zasačila, ne bomo kmalu „kranjskih žganjcev“ jedli!“ — „Oh! Bog pomagaj! — zdihnem nadalje po tihem — da bi le moj oče meni take „urketne“ ne kupili, ker mi jo že dalje časa obetajo!“ itd.

Take in enake misli so mi stresale mojo domišljijo, ko sem gledal, kako celó te močne verige

stresa težki most; ali ne — človek, — jaz! — ki stopam po njem.

Tukaj v Gradcu sem tudi zapisal list do doma, v znamenje, da še živim; prav vesel in zdrav živim, ter v jasno pojasnilo, da me ni treba doma iskati za „pečjó“, morebiti celó z lučjo, kakor onega „Jurčeka na ptujem!“

Toda od Gradca do Dunaja nam naš zemljevid kaže še precej dolgo potezo, — toraj bo treba še marsikakega koraka! Tedaj — le naprej! In doklej?

„Ah! doklej?“ — „Da! da! doklej!“ — Pač smo to zvedeli v kratkem; namreč „doklej?“ — in tudi zdaj še dobro pomnimo: „doklej!“ — in, v imenu vsih nas treh „Dunajčanov“ smem reči, da bi si bili pač raje v Gradcu poiskali prenočišča, ter ne bi bili gledali na one stopinje, ki smo si jih oni večer pridobiti iskali, in tudi res jih pridobili, — naj je njih tudi veliko bilo, — ko bi bili mi o preroškem duhu že naprej znali o oni naši večerni osodi in — smôli.

(Dalje prih.)

sestev plačalo 1½% (poleg tega pa še 25% priklade), bi imeli za l. 1882 po novi pristojbinski postavi sledeči račun:

Ako od cele vrednosti zemljiš v znesku 4.048.720 gold. odbijemo prej preračunjenih 404.872 gold., nam ostane za določitev pristojbine vrednost 3.643.848 gold., od katerih bi morali plačati 3% pristojbine s 25% priklade vred v znesku 136.644 gld. Od gori odbitih 404.872 gold. pa bi plačali: od posestev vrednih 299.605 gold. po 1½% s 25% priklado vred 5.617 „
Od drugih v skupni vrednosti 105.267 gold. po ¾% ali 75 kr. od 100 gld. s 25% priklado . . . . . 987 „

Toraj bi bilo vse pristojbine . . . . . 143.248 gld.

Po dosedanji postavi pa je ta pristojbina v resnici znašala 148.049 gold. in se vsled nove postave kaže za deželo Kranjsko pridobitek 4801 gold.

Povdarjati pa moram, da sem vzel za svoj račun najneugodnejše številke, samo da sem dokazal, da bode imela dežela Kranjska od §§ 4 in 5 tudi v najneugodnejših slučajih vendar le še dobiček; ta dobiček bi se pa gotovo v jako večji meri povikšal, ako bi bil vzel za svoj račun vse spremembe tako, kakor se resnično in dejansko vrše.

Prizadeval sem si z vsestranskim in zamudnim preiskovanjem se podučiti, je li nova pristojbinska postava za Kranjsko in za kmečki stan, ki ga zastopam, ugodna ali ne. In ker sem se prepričal, da je ugodna, zato si štejem v dolžnost glasovati za §§ 4 in 5, nad kterima se bodo marsikteri poslanci najbolj spodtikovali. Tudi moram reči, da mi nikakor ne gre v glavo, kako bi mogel kteri kranjski poslanec in zlasti zastopnik kmečkoga stanú drugače glasovati.

A. Obreza.

Politični pregled.

V Ljubljani, 5. februarja.

Notranje dežele.

Število obrtniških nadzornikov se je za 3 pomnožilo, toraj je tudi neka sprememba nastopila v podrejenih jim nadzorovalnih okrajih. Prvi okraj ostane, kakor je bil do sedaj: Dunaj. Pod drugi nadzorovalni okraj spadajo Gorenja in Dolenja Avstrija, razun Dunaja, ter Solnograd. Tretji okraj obsega na Českem okrajna glavarstva v južnih in jugozapadnih Čelah; četrti ima mesto Prago z okrajnimi glavarstvi okoli Prage ležečimi; peti okraj spada v Liberško okolico s severoiztočnimi glavarstvi na Českem. Pod šestimi okraj všteta so glavarstva na zapadnem Českem okoli Plzna. Sedmi okraj je na Moravskem okoli Brna s sosednjimi glavarstvi proti jugu, osmi pa okoli Olomuca z glavarstvi proti severu, h katerim je tudi Šlezija prišteta. Deveti okraj razteza se po Galiciji in Bukovini. Deseti je na Tirolih, Predarliskem in na Koroškem. Enajsti nadzorovalni okraj je po naših krajih in po Štajarskem s sedežem v Gradcu, dvanajestega so pa napravili za dežele ob morji ležeče, kakor so Primorje in Dalmacija s sedežem v Trstu. Ta najnovejša razdelitev postala bo veljavna na 4. marca letošnjega leta. Znamenito je za malostni kulturni razvoj Galicije, da ima le jeden nadzorovalni okraj v primeri s Čehi ali z Moravo, kjer jih je tolikanj — šest.

O novem linškem škofu, dr. Antonu Pilcu, kanoniku v Šentpolitu, zagnali so liberalni listi radosten glas, češ, to je mož po našem okusu in po izgledu kardinala Rauscherja. Imenovani višji pastir zdi se liberalcem vzor učenosti in apostolske rahločutnosti, ki se ne bo v nobene politične prepire vtical. Mi ne vemo nič posebnega o njem; liberalci naj pa nikar pred svatbo ne ukajo. Kakošno glorio gnali so liberalci, kedaj je prišel ranjki papež Pij IX. na apostolski sedež in kako so ga grdo napadali po svojih listih ves čas njegove vlade in še za mrtvim so kamenje metali. Gorenja Avstrija ravno tako potrebuje katoliškega škofa, kakor vsaka druga pokrajina in takošnega bode tudi dobila, ker drugačnega višjega pastirja si misliti — ne moremo.

O povišanji častniških plač se v merodajnih krogih sicer govori ter se novica popolnoma za resno smatra. Le v tem si gospodje niso še edini, kedaj da se bo to zgodilo. Sploh se misli, da je tisti dan še jako daleč za gorami. Pravijo, da misli vojni minister še popred vso pehoto na novo oborožiti in potem še marsikaj zboljšati, preden se bo na zboljšanje častniških plač mislilo. Na ta način je prav lahko mogoče, da bode se preosnova častniških plač še dolgo zavlekla.

Vnanje države.

Križ in težava je dandanes kaj pisati, o čemur se človek sam ne more prepričati. Nič, kakor laž, pretiranje in domišljija šopiri se po listih, ki so sicer na glasu dostojnosti in pravicoljubnosti. Koliko

je bilo ravno te dni hrupa in vriša zaradi velikega izgona čeških delavcev iz Draždán! Vse je Bismarku zaradi tolike brezobzirnosti pesti kazalo; da raztrgali bi ga bili, če bi ga bili ravno doseči mogli. In sedaj? Vse je pretirano. Izgnanih je bilo vsega skupaj le 12 delavcev, kterim se je dokazalo, da so bili v zvezi z anarhisti; drugim češkim delavcem, kterih je 7000 v Draždánih, se menda ni ničesar bati, kakor „Vaterland“ piše, to se zna, da le tako dolgo, dokler se bodo pošteno in postavno ravnali. O konkurenci med Čehi in Nemci v Draždánih menda še govorenja ni bilo! Tako toraj pišejo časniki! Muha se kam vsede in časnikar jo vidi. Takoj zapíše, da je videl medveda. Njegov tovariš iz medveda slona napravi, konec je pa navadno latinsk: parturiant montes et nascitur ridiculus mus!

Laške železne ladjice, ktere so bile leta 1866 pričra slavne zmage slabotnega avstrijskega brodograja nad laško mogočno v jeklene oklepe zakonano mornarico pri Visu, počivale so od tadaj v Beneškem pomorskem arzenalu celih 18 let. Sedaj domislila se je laška mornarica na nje in je ukazala, da se zopet na odhod pripravijo, kajti namenjene so v rudeče morje. Pristaviti moramo, da imajo tiste ladjice nalogo, pomorskeke kolikor mogoče hitro iz vojnih ladj na suho spraviti. Velike so tolike, da gre v vsako po 100 mož; vozijo jih pa s saboj na parnikih razložene, od koder jih potem skupaj zložene v morje spuste, kjer hočejo prav hitro in v velikem številu na suho. Sedaj jih hočejo porabiti pri drugi ekspediciji v Asab. Naj jih le; naj bi imele več sreče, kakor so jo dočakale pri Visu!

V Rimu pričakujejo belgiškega postanca, kterega so že več časa pri svetem stolu pogrešali. Tako, kedaj se bo le-ta sv. očetu predstavil, ter bo svoje papirje izročil, dobil bo za Bruselj imenovani nuncij ukaz, oditi na svoje mesto.

Angleži nad napravo predora pod kanalom „La manche“ med Francosko in Angleško še sedaj niso obupali. Jutri bo teden, kar so imeli delničarji južo-iztočne železnice v Londonu občeni zbor in je E. Watkin predlagal, naj bi se napravil zopet načrt postave, po kteri naj bi se poskusi nadaljevali pod morskim kanalom „La manche“. Po njegovem mnenju dal bi se dotični predor napraviti v 4 ali 5 letih in bi kakih 30 milijonov goldinarjev veljal. Občeni zbor pa predloga ni sprejel, ker so politične razmere med Angleži in Francozi sedaj nekoliko napete.

Položaj Francozov pred Formozo vedno bolj neznosen in težaven postaja. Posebno pa v Parizu na ušesa vlečejo, kedaj jim bo brzojav prinesel novico, da je admiral Courbet zmagonosno zopet nekaj kitajskih parnikov na dno morja poslal. Tri mesece že stojé francoski vojni parniki pred Formozo ter je v tem času marsikaka poprava potrebna postala, ktere pa Francozi nikjer izvršiti ne morejo, ker jim samogoltni Angleži vse luke, kjer se ladije popravljajo, zaperajo, češ, čuvati nam je neutralnost. Toda ne le to, tudi zdravje med francoskimi vojaki ni nič kaj prida in se jih je že mnogo k počitku vleglo, od kterega bodo še le na sodnji dan vstali. V Tonkinu, kjer general Brière zapoveduje, je pa precej boljše. Zbiranje vojakov je dokončano bilo že minul mesec in tudi zdravje in pogum sta pri tem francoskem oddelku veliko več vredna, kakor pa pri onem ob Formozi ležečem.

Telegram iz Novega Jorka poroča, da je ženska, ki je na velikega fenirja O' Donovan Rosso streljala, nekoliko prismojena. Ime ji je Jezlet Dudley in je vdova po angleškem častniku. Pravijo, da je bila vselej silno razburjena, kedaj je bilo o njeni pričujočnosti govorenje o dinamitu in njegovih junakih. Dodovana je povabila pismeno na razgovor z opombo, da ima nekaj denarja pripravljenega za irske zadeve. Ko sta bila že na ulici, žena nekoliko počaka in na fenirja vstrela. V zaporu se pa menda popolnoma mirno obnaša.

Sedaj je jasno, zakaj da Angleži nečejo še naravnost v Chartum, kteremu so tako rekoč že prav pred nosom. Oni hočejo namreč poprej, preden se bodo tjekaj podali, zvezo s Chartumom popolnoma vtrditi, dalje natanko zvedeti, kaj Gordon misli, konečno hočejo počakati pomoči, ktere se od Kort in Handaba nadjajo. Še le tedaj, ko bodo že vse to v rokah imeli, obrniti se mislijo naravnost proti Chartumu. V poslednjih bojih okoli Metameha angleški vojaki prav zatrdno govoré, da imajo Mahdijevi vojaki Evropejce za zapovednike in voditelje.

Marsikaj v političnem življenju je čudnega, silno čudnega na širnem svetu, toda tako čudnega, kakor je angleška politika v Sudanu in Egiptu sploh, je pa vrlu malo ali recimo rajsi naravnost, da nič! Marsikomu, če že ne vsakemu, moralo se je vrniti vprašanje: zakaj se vendar Angleži še bojujejo ondi, če mislijo Sudan Mahdiju prepustiti? Ali ni to bedarija, ki je ni kmalo enake pod solncem, boriti se z volkom za jagnje, se od njega za tisto spraskati dati; konečno se mu pa ono vendar-le prepusti. Angleži sedaj svojo popustljivost in malomarnost prejšnjih časov britko plačujejo s trudopolnim potom svojih vojakov preko puščave v Chartum, le da bi Gordona venkaj spravili, kterega so po svoji neumnosti tjekaj poslali. Koliko kosti padlih vojakov angleških, se beli po vročih puščavah egip-tovskih koliko od Arabov in zamorcev samih in zakaj? Zato da Sudan ostane Mahdijev, da mu ga bodo Angleži sami pribojevali, ker mu ga brez prelivanja

krvi niso hoti pustiti; zato da bodo rešili svoje ljudi iz Chartuma, če se jim sploh to posreči. Kaj pa če bi si muhasti Mahdi v glavo vtepel, kar vse na to kaže, da bo Angleže v Chartum spustil, venkaj pa ne več! Kaj pa potem? Velikobritanska kraljica in indiška cesarica se bo morala ponižati v svojem Veličanstvu in z napol-nagim in izstradanim Mahdijem kakor s človekom, svoje enakosti pogodbe miru sklepati ter ga pri vsem tem še lepo prositi, da ji izpusti njene ljudi domov. Ali recimo, da bi bil Mahdiju vseč načrt Angležev, da namreč Gordona in njegove iz Chartuma vzamejo in se potem zopet proti domu obrnejo, ali ne bo porabil priložnosti, da jih bo po malem potiskal venkaj, dokler ne pride z njimi h kratki zopet v Egipt, kjer bodo še le račun poravnali. Tudi to je mogoče. Naj bo že tako ali tako, iz vsega sledi, da je bilo Angležem Sudana potreba, da so se stregli od pijanosti svetovnega gospodarstva, ter da so si ob enem pridobili tudi nekaj — sramote.

Izvirni dopisi.

Iz Cola, meseca januarja. Moram Ti, dragi „Slovenec“, zopet kaj poročati o tukajšnjih razmerah, ktere so čedalje bolj nestrpljive. Tukajšnji zagrizeni farizeji še zmirom rijejo, rujejo in premišlujejo, kako bi poštene konservativni stranki bolj mogli življenje greniti, in kar naravnost zamorem in smem reči, da bi radi ves red prekuenili, samo zato, ker nimajo več občinskega krmila v svojih rokah. Spravili so se zdaj nad sklepe prve seje občinskega odbora, čegar udje so sami, pa se njegove prve seje niso bili vdeležili, in se najbrž tudi drugih ne bodo bržkone zato, ker se proti večini 9 konservativnih odbornikov s svojo strastjo nič ne bodo upali opraviti. Odborove seje se toraj niso vdeleževali, potem so pa prav po farizejsko za hrbtom njene sklepe napadali ter poslali pritožbo na deželni odbor v Ljubljano, ki je pa njihovo pritožbo poslal na županstvo, da se izjavi o tem, je-li resnično, kar je v nji pisanega ali ne. Zdaj pa vprašam: Je-li možko tako obnašanje?

Naj omenim, da je ono pritožbo podpisala samo petorica mož, in sicer štirje iz občine Colske, izmed kterih bi bili radi nekteri županski stol zasedli v poslednji lanski volitvi, toda nobenemu niso konservativni odborniki te častne službe zaupali. Slavnica. kr. deželna vlada bo gotovo kmalu spoznala, da vse take in enake pritožbe one petorice izvirajo iz strasti, nevošljivosti.

K sklepu naj pa tudi še omenim, da tukajšnje „Bralno društvo“, ki je bilo pred tremi leti ustanovljeno, le še životari, in sicer tudi samo zaradi nevošljivcev, kteri bi najraje sami vse častne stopnje pri njem imeli in vse časnike sami brali. V kratkem bo imelo društvo svoj občni zbor, v kterem se mu bode njegova prihodnja osoda določila, ter se bo ali iz hiše, v kteri ima sedaj svojo bralno sobo, v drugo preselilo, ali bo pa zaspalo.

Iz Celja, 31. januarja. (VI. letno sporočilo katoliškega podpornega društva za leto 1884.) (Dalje.) Vsi v letu 1884 za ta „sirotinski zavod“ zbrani dohodki so znašali 296 gld. 64 kr. Hrana pa je stala v denarji 59 gld. 57 kr., nekteri posestniki so darovali živeža: krompirja, fižola itd. — Darila, obstoječa v obleki obutvi itd., ktera so se razdelila o božični veselici 162 učencem in učenkam, so stala v gotovem denarji 283 gld. 54 kr. Če se vračuni delo za pripravo dekliške obleke, ktera se je napravila brezplačno, in če vštejemo vrednost darovanih robecev, nogovic, volne, itd. se sme reči, da bi bilo vse to stalo še vsaj 40 gld. Oni znesek z 283 gl. 54 kr. se je poravnal tako-le: 150 gld. je dala blagajnica katoliškega podpornega društva, 133 gld. 54 kr. pa smo vzeli iz sirotinskega zavoda.

Stroški za podporo ubožnih učencev in učenk iz okoličanskih šol so znašali vsled letnih računov:

leta 1879	113 gl. 02 kr.
„ 1880	182 „ 79 „
„ 1881	189 „ 39 „
„ 1882	212 „ 95 „
„ 1883	202 „ — „
„ 1884 za božična darila	293 „ 54 „
„ 1884 „ hrano	59 „ 57 „

skupaj 1253 gl. 26 kr.

V tem znesku pa še niso zaračunjeni stroški, ki smo jih imeli za nakup šolskih knjig, spisov itd., ktere so vsako leto dobivale najrevnejše učenke zastoj. Ti stroški so zaračunjeni v vrsti letnih stroškov pod imenom: razne knjige in tiskovine.

V tem letu (1884) nam je nemila smrt pobrala častnega uda in ustanovnika našega društva prečast. gospoda Antona Žužo, nadžupnika itd. v Laškem trgu, ki so umrli 18. jan. 1884. Njehovega slovesnega pogreba se je vdeleževalo več udov. Trije so nosili tudi lep društven venec z napisom: „Svojemu preblagemu dobrotniku katoliško podporno društvo v Celji.“ Nepozabljivi ranjki gospod so zapustili v svoji poslednji volji našemu društvu 200 gl.; tega zneska pa do zdaj še ni društvo prejelo.

V tem letu je umrl tudi g. Jurij Jazbec, posestnik v Celji, ki je vsled svoje oporoke zapustil našemu društvu 200 gl. Tudi ta svota se še ni splačala.

V Sovodni, v Teharski fari, je umrl posestnik Martin Žnidar. Ta mož je sporočil za Celjsko deklško šolo 100 gl. Po odbitem desetku in drugih manjših stroških smo prejeli za njim 89 gl. 72 kr.

Vsled lanskega društvenega sporočila je imelo naše društvo od nepovrnjenega posojila na poslopji častitih šolskih sester še zahtevati 275 gl. Ves ta znesek so v teku l. 1884 blagovolili „Katoliškemu podpornemu društvu“ izročiti v popolno povračilo imenovanega dolga naš premilostljivi in prevzvišeni gospod knezo-škof.

V pretečenem letu sta kot ustanovnika z vplačanin zneskom po 40 gl. pristopila gg. Anton Grabič, hišni posestnik v Celjskem mestu, pa Franc Dimec, posestnik v Medlogu.

Vseh ustanovnikov šteje katoliško podporno društvo 45, rednih letnih udov, ki vplačajo na leto najmanj po 2 gl. 281, podpornih udov, ki odrajtajo na leto najmanj po 52 kr. pa 101.

Mnogi prečastiti društveniki so darovali po 3, 4, 5 ali 10 gl. (Konec prih.)

Domače novice.

(*Prevzvišeni vladika Djakovski*) in najbolj vneti Jugoslovan J. Strossmayer je včeraj, 4. februarja, obhajal svoj 70letni rojstni dan. O tej priliki poslali mu so Ljubljanski bogoslovci telegrafično sledečo častitko:

„Prevzvišeni vladika!

Blagovolite sprejeti najsrčnejša vošila k Svoji 70letnici. Da Vas premilostni vladika, dobrotljivi Bog ohrani še mnogo let v prospeh svete vere, v blagor in diko naroda, goreče prosijo k Njemu Vaši vzvišenosti ponižno vdani

Ljubljanski bogoslovci.“

(*V katoliški družbi*) je včeraj v navadnem tedenskem shodu govoril g. učitelj, Matej Močnik, o redovnikih in o njihovem pomenljivem delovanju v svetovni zgodovini. Omenivši evangeljskih svetov, kateri so po Gospodu našem in po apostelnih dali povod popolnejšemu samostanskemu življenju, razdelil si je vso povestnico v tri dōbe: I. do ljudskega preseljevanja; II. do razkritja novega sveta in do novoverstva na Nemškem; in III. odslej do naših časov. Dokazoval je potem z marsikterimi bistrimi opazkami po dveh prvih dōbah, kako ste svet vladale dve moči, in kako je večkrat nevidno duhovna moč vspesnejša bila mimo vidne vnanje oblasti, ter pojasnoval mnoge dogodbe s tistega stališča, s kterega se edino prav razumeti morejo. Prihodnjo sredo hoče dovršiti novo dōbo, ktera bode posebej nam še bolj zanimljiva.

(*Zabavni vlak v zlato Prago*) je zagotovljen. Potovanje s tem vlakom bo tem prijetneje, ker ga bo spremljala cela kopica vrlih naših čitalničnih pevcev, ki bodo potovali iz Ljubljane preko zlato Prage na Moravski Velehrad. Kakor iz zanesljivega vira čujemo, napravljali bodo omenjeni gospodje peveci koncerte po večjih českkih in moravskih mestih, kakor tudi na Dunaji na korist českega narodnega divadla (gledišča). Prav je tako! Čehi so nam zdatno pripomogli pri kupovanju sreček za „Narodni dom“, lepo je toraj, da se jim naši peveci v tem smislu skažejo hvaležne v imenu cele domovine, da napravljajo na korist narodnega gledišča koncerte. Pri raznih veselicah nabira se za pevce tega zabavnega in ob enem romarskega vlaka drobiž, da jim bo laglje mogoče poravnati stroške, kar naj se nikdo ne čudi, saj je znano, da „pevec živi in umrje brez denarja“. Ker je toraj namen jako blag, živo priporočamo javnim veselicam, naj ne zabijo napraviti male kolekte za zabavni vlak v zlato Prago-Velehrad.

(*Volitve za trgovinsko zbornico*) so razpisane za 16. dan meseca marca od 9. ure dopoldne do 5. ure popoldne v magistratni dvorani. Več o tem jutri.

(*Zasežen*) je bil zopet včeraj „Slov. Narod“, kakor čujemo zaradi drugega uvodnega članka.

(*† Č. g. Jožef Mrzel*), župnik v pok. in zlato-mašnik v Toplicah, je umrl 30. januarja. R. I. P.!

(*Kranjska dežela je pravdo dobila*) pod predsedstvom nj. ekscelence predsednika dr. Josipa Ungerja v tožbi, ktero je ona vložila proti dežel-nemu odboru moravskemu zaradi plačila 328 gl. 95 $\frac{1}{2}$ kr. s pr. za odškodnino stroškov za najdenec. Razsodba se glasi: „Dežela moravska je dolžna, deželi kranjski za odškodnino oskrbovalnih stroškov v Moravsko pristojnega najdenca Henrika Lepote v kranjski deželni najdenišnici za čas od 1. julija 1868 do 20. februarja 1878 znesek 328 gl. 95 $\frac{1}{2}$ kr. z tožbeno izrečno zahtevanimi 6% obrestmi, tri leta od dneva tožbe nazaj računjeno, v 14 dneh pod eksekucijo plačati ter pravdne stroške v priznanem znesku 98 gl. 55 kr. povrniti.“

(*Trije postopači*) napadli so v torek zjutraj ob 5. uri čitalniškega gostilničarja gosp. Cesariča in njegovo postrežno osobje z nožem in kolom. V ponedeljek zvečer imeli so ondi „Slavci“ svojo pred-pustno zabavo, ktera se je blizo 5. ure potegnila. Ravno so bili „Slavci“ že vsi zunaj in so domači pospravljali jeli; pridejo trije Ljubljanski postopači, pravi lopovi, ter zahtevajo 100 litrov piva za 37 kr. gotovine. Ker jim g. Cesarič ni hotel dati pijače, potegne eden tolovajev nož, kakor jih imajo za salame, drugi pa zamahne s kolom, in nekemu gospodu, ki je na pomoč pritekel, klobukove trde kraje prebije. Kakor smo čuli, ima redarstvo že vse tri lopove pod ključem, ki se bodo pri sodnji zaradi svojega postopanja zagovarjali. Žal, da slavna policija Ljubljanskim postopačem še vedno tako „skozi prste“ gleda, ki so sploh na veliko pokoro mestnih prebivalcev, ter jih pri belem dnevu po hišah nadlegujejo in ako se jim ravno primeri, da žensko samo doma dobé, tudi strahujejo, da jim mora dati najmanj 10 do 20 kr. V resnici, če tukaj vrla naša policija ne bode skrbela, bomo v nekoliko letih zopet dobro osnovane rokovnjače dobili. Priprave na to se že delajo.

Razne reči.

— Veleizdajniki — proslavljeni! „Pokrok“ poroča: Kakor je znano, je bil veleizdajnik Strache samo po cesarski milosti od zatožbe vsled veleizdaje oproščen, vendar to tem gospodom nikakor ni na poti, da bi se ne izdaval za mučence, ki so po krivici prebili 4 tedne „v temni ječi“. Strache vrh tega še potuje po nemških mestih, da bi se dal proslaviti kot mučenec nemštva. Dne 18. t. m. je bil v Jablonci, kjer so mu napravili slavnosten sprejem, koder se je seveda pelo „Deutsches Lied“ in „Das treue deutsche Herz“. Z bližnjih holmov je donelo slavnostno streljanje z možnarjev, oslavljenec je pa z okna hotela „pri kroni“ govoril k zbranemu ljudstvu, ki je počesčevalo najnovejšega svojega nemškega svetnika. Na kako drzen način so „tajnacionalni“ listi pisali o priliki izpuščenja veleizdajice Strache-ja, Nittl-a in Herrenheiser-a, se ne dá popisati. Čitali smo v „Reichenburger Ztg.“: „Preiskovanje gledé veleizdajnikov se je prenehalo, ker pri najboljši volji niso mogli najti objektivnega vzroka, vsled kterega bi se zatožba bila mogla vzdržati. Pravda z veleizdajniki je tedaj izginila. Vse, kar je bilo, je samo to, da so bili trije nemški možje, katerih edina napaka je ta, da so navdušeni za težnje svojega naroda, brez krivde štiri tedne zaprti!“ In tako še mnogo drugih. Oj ti nesrečni, v tla gaženi nemški narod!

— Židovska goljufija. Po Moravskem in Slovaškem se klatijo okoli židje, ter sleparijo ljudi s tem, da kupujejo od njih stare vezenine. Da jih ni treba drago plačati, pa lažejo ljudem, da bo vlada prepovedala take vezenine nositi. Da jim je tako mogoče skoro za nič najlepše izdelke dobiti, si lahko vsak misli, ki pozná kmečko ljudstvo. To ogoljufano blago pošiljajo židje za drag denar v nemške muzeje.

Telegrami.

Dunaj, 5. febr. Na dnevnem redu v poslaniški zbornici pričela se je nadrobna debata o kongru. Takoj pri prvem paragrafu oglasil se je poslanec Vojnovič rekoč: vlada naj ravno tako postavlo napravi za pravoslavno duhovščino v Dalmaciji. Poslanec Mitrofanović podpira predlog iz stališča, da

bi bil veljaven za vse pravoslavno svečeništvo po Avstriji.

London, 5. febr. Sinoči prijeli so človeka, ki se je vdeležil pri poslednjih napadih z dinamitom in je tudi menda v zvezi z vjetim Cunnighamom. Poslednji se je vdeležil napada na 2. januarja na podzemeljsko železnico.

London, 5. febr. Wolsey je brzovjavil: „Mahdi se je polastil Chartuma po izdaji. Gordon je prej ko ne vjet“. (Če je res? Vr.)

Na znanje naročnikom

„Cvetja z vertov sv. Franciška“.

Okoliščine so tako nanesle, da bomo 1. zvezek letošnjega „Cvetja“ še le drugi teden mogli razposlati. Naj se zato čislani naročniki ne bojé nobene zgube; s pomočjo božjo dobé gotovo vseh 12 zvezkov, če tudi nekoliko pozneje kakor so jih dobivali do zdaj. — Pri tej priliki prosimo, naj se berž oglasi, kdor se misli še naročiti, ker bi se sicer lahko prigodilo kakor lani, ko mnogi prepozni naročniki 1. in 2. zvezka več niso mogli dobiti. Premajhna je namreč naročnina in premalo naročnikov, da bi se moglo mnogo več tiskati, kakor je naročenega.

V Gorici, 4. svečana 1885.

Opravništvo „Cvetja“.

Tujci.

3. februarja.

Pri *Maliči*: S. Steinharter, trgovec, iz Monakovega. — B. Engländer, trgovec, iz Nürnbergga. — Michel, Baltesar, Strasser, trgovec, z Dunaja. — P. Baumann, agent, iz Grada. — Verderber, gostilničar, iz Kočevja. — Muley, zasebnik, iz Vrhnike.

Pri *Slonu*: Artur Hauff, trg. pot., iz Draždan. — pl. Nemečič, e. k. polkovnikova soproga, s hčerjo, z Dunaja. — Morie Strauss, trg. pot., iz Prage. — Josip Urbančič, lekarničar, s soprogo, iz Karlova. — Josip Rotter, e. k. poročnik, iz Celovca. — Ernst Faber, iz Kočevja. — Orschalek, e. k. vladni koncipist, iz Kočevja. — Andr. Ramovš, župnik, iz Svibna. — Grof Margheri, zasebnik, iz Kranja.

Pri *Južnem kolodvoru*: Viktor Miljan, uradnik, s soprogo, iz Reke. — Josip Gregorič, iz Brežice. — Frane Gregorič, krojač, iz Brežice.

Pri *Avstrijskem caru*: Blaž Pirc, zasebnik, iz Tržiča. — T. Štrukelj, župnik, iz Cirkna. — S. Perko, kotljar, iz Ljubljane.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

5. februarja.

Papirna renta po 100 gl.	83 gl. 45 kr.
Sreberna	83 „ 95 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	106 „ 70 „
Papirna renta, davka prosta	98 „ 95 „
Akcije avstr.-ogerske banke	866 „ — „
Kreditne akcije	303 „ 60 „
London	123 „ 60 „
Srebro	— „ — „
Ces. cekini	5 „ 80 „
Francoski napoleond.	9 „ 77 „
Nemške marke	60 „ 35 „

Od 4. februarja.

Ogerska zlata renta 6%	— gl. — kr.
„ „ 4%	98 „ 30 „
„ „ papirna renta 5%	94 „ 15 „
Akcije anglo-avstr. banke . . . . . 200 gl.	104 „ 75 „
„ Länderbänke	103 „ 70 „
„ avst.-oger. Lloyd v Trstu	559 „ — „
„ državne železnice	307 „ 75 „
„ Tramway-društva velj. 170 gl.	212 „ 25 „
4% državne srečke iz l. 1854 . . . . . 250 gl.	126 „ 75 „
„ „ „ 1860 500	138 „ 25 „
Državne srečke iz l. 1864 100	174 „ 25 „
„ „ „ 1864 50	172 „ 50 „
Kreditne srečke 100	177 „ 50 „

Krščanski nauk

za

prvence.

(Prvo in drugo šolsko leto.)

Sostavil

Simon Zupan,

katehet.

Z dovoljenjem visokočastitega knezoškofstva Ljubljanskega.

Druzega natisa.

Cena: mehko vezan 12 kr., trdo vezan 16 kr.

Dobiva se v

Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

Zobozdravnik Schweiger
z Dunaja (6)

stanuje „pri Maliči“ v II. nadstropji, soba 23 in 24. Ordinira vsak dan od 9.—1. ure in od 2.—5. ure popoldne. Vse operacije, kakor jih današnji čas zahteva, izvršujejo se hitro in točno.

Tisk „Katoliške“ Tiskarne v Ljubljani.